

ชวลิต แก่นแก้ว 2555: การผลิตลูกโคเพื่อเข้าขุนโดยเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์การเลี้ยงปศุสัตว์
กรป.กลาง โพนยางคำ จำกัด วิทยุวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สัตวศาสตร์) สาขาสัตวศาสตร์
ภาควิชาสัตวบาล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศกร คุณวุฒิฤทธิธรรม,
วท.ด. 92 หน้า

ข้อมูลการผลิตโคเนื้อเชิงการค้าของเกษตรกร จำนวน 747 ราย ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์
การเลี้ยงปศุสัตว์ กรป.กลาง โพนยางคำ จำกัด ถูกนำมาใช้ในการศึกษาต้นทุนการผลิตและ
ผลตอบแทนจากการเลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูกสำหรับขุนเชิงการค้า ประชากรโคเนื้อของเกษตรกรกลุ่ม
ดังกล่าวประกอบด้วย 1) โคเนื้อพันธุ์ลูกผสมสามสาย จำนวน 3,279 ตัว [ชาร์โรเลส์ (Charolais) ×
พื้นเมือง (Thai Native) และบราห์มัน (Brahman); โครุ่นเพศผู้และเพศเมียจำนวน 409 ตัว โคขุน
จำนวน 2,312 ตัว และลูกโคจำนวน 558 ตัว] และ 2) โคเนื้อพันธุ์ลูกผสมสองสาย จำนวน 709 ตัว
[บราห์มัน × พื้นเมือง; ได้แก่ แม่โคจำนวน 709 ตัว] ความแตกต่างของระดับการศึกษา พื้นที่ตั้ง
ฟาร์ม และขนาดฟาร์มของเกษตรกรแต่ละรายถูกนำมาทดสอบความมีอิทธิพลต่อต้นทุนการเลี้ยงแม่
โค เพื่อผลิตลูกสำหรับขุนในช่วงอายุแรกเกิดถึงเข้าขุน ผลการศึกษาพบว่า โคเนื้อในประชากร
ที่ศึกษามีการเจริญเติบโตในช่วงอายุแรกเกิดถึงเข้าขุน (น้ำหนัก 300 กิโลกรัม) เฉลี่ย 560 ± 101 กรัม
ต่อวัน ในการผลิตโคสำหรับการขุนเชิงการค้า นับตั้งแต่แรกเกิดถึงเข้าขุนมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย
32,350 บาทต่อตัว และถ้าหากเกษตรกรจำหน่ายโคที่อายุเข้าขุนเกษตรกรจะมีผลกำไรสุทธิ -15,850
บาทต่อตัว อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาเฉพาะส่วนต้นทุนที่จ่ายในรูปแบบเงินสด (ไม่รวมค่าแรงงาน
ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน และค่าเสื่อมต่างๆ) เกษตรกรจะมีต้นทุนในการผลิตโคเนื้อเข้าขุน 2,876
บาทต่อตัว (คิดเป็น 9.58 บาทต่อกิโลกรัม) มีกำไรที่เป็นเงินสดสุทธิจากการจำหน่ายโคมีชีวิตที่
อายุเข้าขุนให้กับสหกรณ์ฯ (ในราคารับซื้อ 55 บาทต่อกิโลกรัม) 13,624 บาทต่อตัว และมีสัดส่วน
ผลตอบแทนต่อต้นทุน (เงินสด) เท่ากับ 5.7 หรือร้อยละ 57 ระดับการศึกษาของเกษตรกรมีอิทธิพล
ต่อต้นทุนการผลิตโคเนื้อในช่วงอายุแรกเกิดถึงเข้าขุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดย
พื้นที่ตั้งของฟาร์ม และขนาดของฟาร์มของเกษตรกรมีอิทธิพลต่อต้นทุนการผลิตโคเนื้อในช่วงอายุ
แรกเกิดถึงเข้าขุนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก